

VIRGIL TEODORESCU

Az álombeli hegyek

1909-ben született a Konstanca megyei Cobadinban, 1935-ben bölcsészdiplomát szerzett a Bukaresti Egyetemen. Gellu Naum, Paul Păun, Gherasim Luca és D. Trost társa a román szürrealista csoportban – a negyvenes években fontos köteteket publikál egyedül és társaival együtt, az Infra-Noir sorozatban, illetve a szürrealista könyvsorozatban. Román és francia nyelven is ír. 1947 után a rendszer híveként fontos állami funkciókat tölt be. 1974 és 1978 között a Romániai Írók Szövetségének elnöke, 1974-től a Román Tudományos Akadémia levelező tagja. 1969-ben Blănuirele oceanelor (Az óceánok bundája) címmel gyűjteményes verseskötvet jelentet meg, amely tartalmazza az 1930-as és 1940-es években írt szürrealista verseit is. 1987-ben halt meg Bukarestben.

Gyűlölök mindent ami meggátolná az ember szabadság felé vivő útját
 Gyűlölök mindent ami akadályozná a szabadság tobzódását
 Gyűlölöm a szavakat amelyek elárulják a lázadást
 Gyűlölöm a költők rémületes árulását
 Gyűlölöm a túlradó vágyak korlátjait
 A természet költőiesítését mely egy csöndes kataklizmát hamisítana meg
 Gyűlölöm a nőket akik tiszták mint egy pohár és sosem ihszt belőlük
 Gyűlölöm az óvatosságot mely eltéríti a harcok biztos lépteit
 De nem gyűlölöm
 Nem nem gyűlölöm a hátrafelé megtett két lépést ha győzelemhez vezet
 Mert olyan mint a nedvesség amely a gyökerekbe húzódik vissza
 Gyűlölöm a halált s az évszakok egyforma láncolatát
 Gyűlölöm a növényt amely megállítja a vámpírok fenséges lépteit
 Gyűlölöm ezt az évszázadot mely a fájdalomé nyomoré s egy hatalmas szomorúságé
 De nem
 Nem gyűlölöm a Csendes-óceán vulkanikus és nyugtalan vidékeit
 Mikor a madarak fekete csapatai elindulnak a tenger felé
 És röptük biztosan jelzi előre a katasztrófát
 A tengerfenék remek előadásait
 Ahol a hideg áramlatok legyőzik a meleg áramlatokat
 A foszforeszkáló hangokat melyek visszhangjukkal vezetnek tévútra
 A növények vak dühét amint előtörnek a holttestekből
 És az elkerülhetetlen veszélyt mely kukacként rejtőzik a legköznapiabb dolgokban
 A nyakkendő belső ujjai fojtogatásra készülnek
 Az akadémikus tenyerek fojtogatásra készülnek
 Az elefántcsont dísz mind csak por és hamu
 Gyűlölöm a verset mindaddig míg nem mindenkié
 Mindaddig míg a költőt nem borítja el a láva
 És kezét ott nem találják a hamuban
 Akárcsak a rabszolgák börtönének kulcsát
 S a nagy kulcsokat melyeket keresnek az emberek a világ kezdete óta
 Gyűlölöm a szorzótáblát a páros és páratlan számokat
 A nappali centrifugális mozgást
 És gyűlölöm leírhatatlanul
 Ezeket a szerelmes verseket

A bumerángxvető

Ez a város a tengernél végződik
A part legmagasabb szirtjén áll a bumerángxvető
S az éjszakára vár akkor majd rajtaütésszerűbb lesz a dobás
Ragadozó madárra emlékeztet
És álmatag fegyvere régi karkötőt idéző fegyvere
Vadul kezd csillogni amikor leszáll az éj
Akár egy nőstényfarkas szőre
Éjfél tájt mikor a legvénebb cápa is elnyugszik
A bumerángxvető megfeszíti lenyűgöző vádliját
És fegyvere hirtelen röppen el a tengerparti ködben
Enyhe zajjal mint egy haldokló fúvószenekaré
A férfi kinyújtott kézzel vár s egy idő után
A bumerángx visszatér homályba vesző útjáról
Friss vérnyomokkal simul a tenyérbe
A bumerángxvető pedig újra megfeszíti vádliját
Egy még erősebb dobáshoz
Ez lesz talán az utolsó
Mielőtt még hajnalodni kezd

Este hallod a kentaurt a dolgok közt

Este hallod hogy jön-megy a kentaur a dolgok közt
Hogy eltépje kopott kontúrjaikat ahogy egy falevelet szokás
A lépcsőkörláton áthajolva tizennégy éves lányok
Keresik az aranygyapjút
És soha nem tudhatod megtalálták-e már
A dolgokba beleütközik a küklópszok szeme
Azzal nézték a borostyánkőveket
Azzal figyelték a házasságtöréseket
A hosszú csónakok kikötnek a dolgok partjainál
Kilépsz belőlük mögötted sáskafelhő:
Soha nem tudsz teljesen beleveszni a csészékbe melyekből iszol
Illatod körülvesz akár egy sörény melyet felborzol a szél
A dolgok kontúrjai kifakulnak a napernyők alatt

Az ágy romjai között

53

Ágyad romjai között egy ijesztő ló vágat
egy alaktalan férfi vágat a sörénye után
egy halszemű macska
átugrik a betegek mellkasa fölött
és eltűnik egy porfelhőben
a nagy tavak száműzöttjei
a gesztenyék úgy hullnak a fákról mint a puha széndarabok
az éjjeli lepkék fölöttünk libbennek erre-arra
mint a szélfúttá baldachin
és csontjaid halkan pendülnek akár egy hárfa
ágyad romjai között
Ágyad romjai között kialszanak a fáklyák
tested minden sarkánál füstölög egy
naprendszer alkottok
s az első növények magvai kicsíráznak meztelen tested fényénél
ágyadból hévízforrások zubognak fel
vizükben meghalnak a virágok
ágyadban megismétlődik a föld
megismétlődik a vizek visszahúzódása
és feltámadnak újra a foglyul ejtett szobrok reményei

Balázs Imre József fordításai

